

PRAWO

essa

Prawo
jest *bliżej*,
niż myślisz!

ZNAJ SWOJE PRAWA!

OSOBY MŁODOCIANE A PRAWO PRACY

Twoje prawa
w pierwszej pracy

Ile godzin możesz
pracować?

Umowa o pracę
czy umowa zlecenia?

Czego nie możesz
robić w pracy?

TIPY I PORADY

Prosto, jasno i na czasie!

zeskanuj
i sprawdź

Ministerstwo
Sprawiedliwości

NIEODPŁATNE USŁUGI
- POMOC PRAWNA
- PORADY OBYWATELSKIE
- MEDIACJA

pasieka
FUNDACJA
ROZWOJU I WSPARCIA

Pierwsza praca? Sprawdź swoje prawa!

Masz mniej niż 18 lat i chcesz pracować?
Prawo daje Ci dodatkową ochronę.

Zobacz, co warto wiedzieć zanim podpiszesz umowę.

Kto to jest osoba młodociana?

Za osobę młodocianą uważa się osobę, która ukończyła 15 lat, ale nie ma jeszcze 18 lat.

Co zrobić?

Sprawdź swój wiek i rodzaj szkoły – od tego zależy, czy możesz legalnie pracować.

Czy 15-latek może pracować?

Tak, ale pod pewnymi warunkami:

ukończenie co najmniej
8-letniej szkoły podstawowej,

brak przeciwwskazań zdrowotnych,

praca nie może zagrażać
rozwojowi ani nauce.

Co zrobić?

Poproś pracodawcę o informację, czy wymaga badań lekarskich.

Nie każda praca jest dozwolona

Osoby młodociane nie mogą wykonywać prac niebezpiecznych, zbyt ciężkich lub szkodliwych dla zdrowia.

Co zrobić? Jeśli praca wydaje się niebezpieczna – zapytaj nauczyciela, rodzica lub inspektora pracy.

Pamiętaj!

Twoje zdrowie, rozwój i edukacja są najważniejsze.

Masz prawa – korzystaj z nich!

ILE GODZIN MOŻESZ PRACOWAĆ?

**JEŚLI MASZ
MNIJ NIŻ 16 LAT:**

maksymalnie
6 godzin
dziennie.

**JEŚLI MASZ
16-18 LAT:**

maksymalnie
8 godzin
dziennie.

Do czasu pracy wlicza się również
czas nauki wynikający z obowiązku szkolnego.

CO ZROBIĆ?

Zapisuj swoje
godziny pracy.

PRACA W NOCY? NIE DLA MŁODOCIANYCH

Osoby młodociane nie mogą pracować
w porze nocnej ani w godzinach nadliczbowych.

CO ZROBIĆ?

Jeśli pracodawca
proponuje nocne zmiany –
sprawdź, czy są zgodne
z prawem.

KROK PO KROKU: Jak bezpiecznie podjąć pierwszą pracę?

1

Zapytaj o rodzaj umowy

Najczęściej spotkasz:

- umowę o pracę,
- umowę zlecenia.

2

Przeczytaj umowę przed podpisaniem

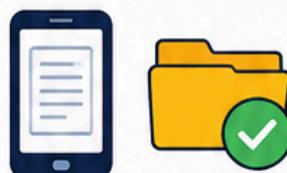
Nie podpisuj dokumentów „w ciemno”.

3

Zachowaj kopię umowy

Zrób zdjęcie lub poproś
o egzemplarz.

4

Sprawdź wynagrodzenie i godziny pracy

Ustal wszystko przed rozpoczęciem pracy.

5

Reaguj na nieprawidłowości

Masz prawo pytać i zgłaszać naruszenia.

≡ MIT czy FAKT? ≡

MIT:

„Jak mam mniej niż 18 lat,
nie mogę pracować.”

FAKT:

Możesz pracować, ale
obowiązują szczególne
zasady ochrony.

MIT:

„Pracodawca nie musi
dawać mi umowy.”

FAKT:

Umowa powinna określać
zasady zatrudnienia i
wynagrodzenie.

MIT:

„Młodociani mogą pracować
tyle samo co dorośli.”

FAKT:

Dla osób młodocianych
obowiązują limity
czasu pracy.

GDZIE SZUKAĆ POMOCY?

PEDAGOG SZKOLNY

Może Ci doradzić, wyjaśnić wątpliwości i pomóc w trudnych sytuacjach.

RODZIC LUB OPIEKUN

Zawsze możesz porozmawiać z kimś, komu ufasz i kto wesprze Cię w podjęciu decyzji.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

Instytucja, która kontroluje warunki pracy i przestrzeganie praw pracowników. Możesz zgłosić naruszenia.

ORGANIZACJE UDZIELAJĄCE NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ

Oferują bezpłatne porady prawne i wsparcie w ochronie Twoich praw.

PAMIĘTAJ:

Twoja pierwsza praca to **doświadczenie** – ale też **prawa**, które Cię **chronią**.

Znaj je i korzystaj z nich świadomie!